

VALTUUSTON VASTAUKSET YHDISTYSTEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN ALOITTEISIIN

Eläkeläiset ry:n valtuusto 23.5.2023

ELÄKELÄISET ry
PENSIONÄRERNA rf

KAIKISTA ALOITTEISTA

Jäsenyhdistykset jättivät asetettuun määräaikaan 23.3.2023 mennessä 31 aloitetta. Lisäksi yksi aloite oli toimitettu postitse toimistolle ja se oli hukunut ja se otettiin käsittelyyn valtuuston kokouksessa 23.5. Aloitteiden tekijöinä oli 20 paikallisyhdistystä ja 4 aluejärjestöä.

Aloitteiden määrä putosi edellisvuodesta, jolloin aloitteita jätettiin 53 kpl. Vuoden 2020 valtuustolle aloitteita tehtiin 58 kpl ja juhluvuonna 2019 jopa 82 kpl.

Aloitteet on jaoteltu kahteen pääteemaan, jotka on jaettu edelleen aihepiireittäin. Vaikuttamiseen ja edunvalvontaan liittyen tehtiin yhteensä 23 aloitetta. Nämä jakautuivat sosiaali- ja terveyspalveluihin (7 aloitetta), eläkkeisiin ja toimeentuloon (3), kuntavaikuttamiseen (1), ilmastoon ja ympäristöön (1), asumiseen ja asumiskuluihin (6) ja palvelujen saavutettavuuteen ja digitalisaatioon (5).

Eläkeläiset ry:n järjestötoimintaan liittyen tehtiin 9 aloitetta. Koulutus- ja kulttuuritoimintaa, järjestötoimintaa ja -taloutta, paikallis- ja aluetoiminnan kehittämistä, viestintää ja jäsenetuja koski kutakin yksi aloite ja sääntöuudistusta 4 aloitetta. Kaikki aloitteet käsiteltiin valtuuston valiokunnissa. Aloitteista tehdyt päätökset ohjaavat Eläkeläiset ry:n edunvalvontaa ja toiminnan suunnittelua.

VAIKUTTAMINEN JA EDUNVALVONTA

Sosiaali- ja terveystalvet

1. Sairaus- ja lääkekulujen omavastuun ja maksukaton seurantavastuu tulee siirtää viranomaisen tehtäväksi. Hakunilan Elry
2. Terveystalveluiden maksukatot yhdistettävä KELA:n ylläpitämäksi maksukatoksi Karkkilan Elry
3. Hyvinvointialueiden rahoitusta lisättävä tuntuvasti Pohjanmaan aj.
4. Ikäihmisille neuvolatalvet Porin Elry
5. Kuntien ja hyvinvointialueiden resurssit Rovaniemen Elry
6. Hoivapaikkojen ja senioritalojen rakentamista lisättävä Oulun Elry
7. Hoivapaikkoja rakennettava lisää Oulun Työväen Elry

Eläkkeet ja toimeentulo

8. Eläkekorotukset tulee tehdä euromääräisinä Tornion Elry
9. Eläkeläisten indeksikorotusten leikkauksien suunnittelusta ehdottomasti luovuttava Etelä-Vantaan Elry
10. Eläkkeensaajien asumistuen tulorajaa nostettava Kuopio-Kallavesi Elry

Kuntavaikuttaminen

11. Eläköitynyt väestö tarvitsee toimitiloja Keravan Elry

Ilmasto ja ympäristö

12. Muistojen keräys ilmaston ja ympäristön muutoksesta Keravan ja Karkkilan Elry

Asuminen ja asumiskulut

13. Vaikuttaminen ikääntyneiden asumisen palveluihin Satakunnan aj.
14. Hotellien hyödyntäminen asumistalveluiden jonojen lyhentämisessä Tornion Elry
15. Aurasvallien poisto tonttiliittymistä Varkauden Elry
16. Sähkön hintaan selkeyttä Varkauden Elry
17. Sähkön hinnan alentaminen Klauk. Elry, Uudenm. aj.
18. Eläkeläisten ja pienipalkkaisten sähkön hinta Keravan Elry

Palvelujen saavutettavuus ja digitalisaatio

19. Digisyrjäytymisen ehkäiseminen Savon aj.
20. Pankkien palveluiden parantaminen H:kyrön-Viljak. Elry
21. Lähipalveluiden saatavuuden turvaaminen Valkeakosken Elry
22. Pankkipalveluiden turvaaminen iäkkäille Nokian Elry
23. Perusterveydenhuollon digitalveluiden saatavuus Kiuruveden Elry

ELÄKELÄISET RY:N JÄRJESTÖTOIMINTA

Koulutus- ja kulttuuritoiminta

24. Eläkeläiset ry:n koulutus-, kokous- ja kurssitoiminnan järjestäminen tasapuolisesti maan eri alueilla Pohjanmaan aj.

Järjestötoiminta ja -talous

25. Taseen merkityksen pienentäminen toimintatonnin myöntämiskriteereissä Suomussalmen Elry

Paikallis- ja aluetoiminnan kehittäminen

26. Mera service på svenska / Enemmän palvelua ruotsiksi Österbottens distrikt

Viestintä (Eläkeläinen-lehti, kotisivut yms.)

27. Yleisönosasto lehteen Kallion-Vallilan Elry

Sääntöuudistus

28. Toimialue paikallisyhdistyksen sääntöihin H:kyrön-Viljak. Elry
29. Kaksi mallisääntöpohjaa paikallisyhdistyksille H:kyrön-Viljak. Elry
30. Yhden vuosikokouksen malli paikallisyhdistyksille Kallion-Vallilan Elry
31. Kahden vuosikokouksen malli paikallisyhdistyksille Pellon Elry

Jäsenedut

32. Jäsenedut hyvinvointipalveluihin Suomussalmen Elry

VAIKUTTAMINEN JA EDUNVALVONTA

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

ALOITTEET 1-2

Hakunilan Elry: Sairaus- ja lääkekulujen omavastuun ja maksukaton seurantavastuu tulee siirtää viranomaisen tehtäväksi.

Karkkilan Elry: Terveyspalveluiden maksukatot yhdistettävä KELA:n ylläpitämäksi maksukatoksi.

Hakunilan aloitteessa esitetään omavastuun ja maksukaton seurannan siirtämistä potilaan ja asiakkaan vastuulta viranomaisen tehtäväksi. Erityisesti ikääntyneiden, muistin heikkenemisestä kärsivien ja tietotekniikkaa osaamattomien henkilöiden osalta maksukaton kertymisen seuraaminen on vaikeaa.

Karkkilan aloitteessa esitetään, että Eläkeläiset ry ryhtyy EETU:n välityksellä toimiin terveyspalveluiden maksukattojen (terveyspalvelut 692 euroa, lääkkeet 592,16 euroa KELA-taksi 300 euroa) yhdistämiseksi lääkkeiden vuosikorvauksen suuruiseksi ja KELA:n ylläpitämäksi maksukatoksi.

Taustaksi

Kunnallisten sosiaali- ja terveyspalvelujen maksuista säädetään asiakasmaksulaisissa ja -asetuksessa. Lääkekorvauksista ja yksityisen sairaanhoidon korvauksista säädetään sairausvakuutuslaisissa. Järjestelmän hajanaisuus ja sairastamiskulujen erilliset maksukatot vaikeuttavat omavastuun ja maksukaton seuranta. Yhteenlasketut omavastuuosuudet kasvavat korkeiksi.

Eläkeläiset ry:n valtuuston kokous hyväksyi tavoiteohjelman Ikäystävälliseen Suomeen vuonna 2019. Ohjelmassa todetaan sairastamisen maksuista, että terveyspalveluista, lääkkeistä ja matkoista syntyneet kulut on yhdistettävä saman maksukaton piiriin. Ohjelman mukaan maksukaton seuranta on keskitettävä Kelaan, josta edunsaaja saisi tiedon maksukaton täyttymisestä automaattisesti. Maksukaton tulee olla korkeintaan yhden takuueläkkeen korkeinen ja sen kertyminen tulee jaksottaa vuoden aikana; kalenterivuodesta on siirryttävä joustavampaan jakson määrittelyyn. Lääkekorvauksen alkuomavastuusta on luovuttava; pitkäaikaissairauksien hoidossa tarvittavat lääkkeet on korvattava kokonaan.

Vastaus: *Valtuuston kokous kannattaa Hakunilan ja Karkkilan yhdistysten aloitteita. Kokous toteaa niiden olevan järjestön tavoiteohjelman mukaisia. Terveyspalveluiden maksut on saatava yhtenäisen maksukaton piiriin, jotta omavastuuosuudet eivät nouse kohtuuttoman korkeiksi. Maksukaton seuranta ei saa olla yksin edunsaajan vastuulla vaan se on keskitettävä Kelaan. Eläkeläiset ry:n on edistettävä tavoitetta yhteistyössä muiden EETU ry:n jäsenjärjestöjen kanssa.*

ALOITE 3

Pohjanmaan Aj.: Hyvinvointialueiden rahoitusta lisättävä tuntuvasti.

Aloitteessa esitetään, että hyvinvointialueet tarvitsevat runsaasti lisärahoitusta selvitäkseen ikäihmisten palveluiden kustannuksista. Ennen sosiaali- ja terveystalouden uudistusta kunnat olivat säästäneet sosiaali- ja terveystalouksista ja lisäksi koronapandemia heikensi ikäihmisten hyvinvointia. Tämä johti kotipalvelun tarpeen kasvuun, mutta palveluita ei lisätty, mikä on johtanut vanhusten heitteillejättöön ja terveyskeskusten jonojen kasvuun.

Taustaksi

Sosiaali- ja terveystalouden työvoimapula vaikuttaa heikentävästi ihmisten hoitoon ja palveluihin. Vanhusten hoivan epäkohdat ovat silmiinpistäviä. Henkilöstöä on oltava riittävästi asiakkaiden tarve ja henkilöstön jaksaminen huomioon ottaen sekä hoivakodeissa että kotihoidossa. Ympäri vuorokautisen hoivan hoitajamitoituksesta on saatu säädös. Hyvinvointialueiden on huolehdittava siitä, että hoitajamitoitus toteutuu sekä ympärivuorokautisessa hoidossa että kotihoidossa. Kotihoidossa hoitajilla on oltava oikeasti aikaa asiakastyöhön. Ikäihmisen on päästävä oikea-aikaisesti kotihoidosta kattavamman hoivan piiriin. Asiallinen henkilöstömitoitus, palkkaus sekä työolojen ja -ehtojen kehittäminen ovat osa tilanteen ratkaisua. Hyvinvointialueiden valtionrahoitus on turvattava; hyvinvointialueille on annettava oikeus omien tulojen keräämisen verotusoikeuden turvin. Terveystalouden julkisen rahoitus on nostettava muiden Pohjoismaiden tasolle.

Vastaus: *Valtuuston kokous jakaa Pohjanmaan aluejärjestön huolen hyvinvointialueiden puutteellisesta rahoituksesta, joka johtaa ikäihmisten palveluiden laiminlyömiseen sekä sosiaali- ja terveystalouksien heikkenemiseen. Eläkeläiset ry:n on kiinnitettävä asiaan huomio edunvalvontatoiminnassaan ja vaikutettava tilanteeseen kaikkia mahdollisia kanavia käyttäen.*

ALOITE 4

Porin Eläkeläiset: Ikäihmisille neuvolapalvelut

Porin Eläkeläiset ry ehdottaa, että Eläkeläiset ry tulevassa edunvalvontatyössään aktiivisesti vaikuttaa ikäihmisten hyvinvointia edistävien palveluiden toteuttamiseen niin kunnissa kuin hyvinvointialueillakin.

Yhteistyössä mm. EETU ry:n kanssa tulee tehdä tunnetuksi mahdollisuuksia järjestää ikäihmisten lain suomien palveluita perinteisellä neuvolatoiminnan mallilla sekä seurata ja valvoa, että kunnat ja hyvinvointialueet järjestävät ikäihmisille suunnattuja lakisääteisiä palveluita.

Taustaksi

Eläkeläiset ry:n Ikäystävälliseen Suomeen -toimenpideohjelmassa todetaan, että sote-palveluissa on tavoiteltava toimivia peruspalveluita ja hoitoketjuja, sosiaali- ja terveystalouksien yhteensovittamista sekä tasa-arvoisia palveluita koko Suomessa.

Sosiaali- ja terveystalouden vanhusneuvola on hyvä tapa järjestää vanhuspalvelulain vaatima neuvontapalvelu sekä ennaltaehkäisevä sosiaali- ja terveystalouden yhden luukun toimintamallin

mukaisesti. Näin esitetään myös laatusuosituksessa hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023.

Vanhuspalvelulain säädöksessä hyvinvointia edistävästä palveluista (28.10.2022) sanotaan, että hyvinvointialueen on järjestettävä ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tukevia neuvontapalveluja. Palveluihin on sisällytettävä muun muassa ohjaus kunnassa ja hyvinvointialueella tarjolla olevien hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista edistävien palvelujen käyttöön. Palvelut voidaan järjestää ja tarjota ikääntyneen väestön neuvolatoimintana.

Vastaus: *Valtuuston kokous kannattaa Porin yhdistyksen hyvinvointipalvelujen toteuttamista ja palveluneuvontaa koskevaa aloitetta. Ennalta ehkäisevien sosiaali- ja terveyspalveluiden yhdenvertainen saavuttaminen vaatii riittäviä ohjaus- ja neuvontapalveluita sekä kunnassa että hyvinvointialueella. Vanhusneuvola on sopiva paikka niiden toteuttamiseen. Eläkeläiset ry edistää asiaa yhteistyössä EETU ry:n kanssa.*

ALOITE 5

Rovaniemen Eläkeläiset: Kuntien ja hyvinvointialueiden resurssit

Aloitteessa halutaan varmistaa, että kunnat ja hyvinvointialueet saavat riittävästi resursseja ikäihmisten hyvinvointia ja osallisuutta parantavan kulttuuritoiminnan edistämiseen. Eläkeläiset ry:n halutaan vaikuttavan esim. EETU ry:n kautta maan hallitukseen ja eduskuntaan.

Taustaksi

Kevään eduskuntavaalien yhteydessä nousi keskusteluun kysymys siitä, onko kulttuuri luksustuote, vai erottamaton osa ihmisen hyvinvointia ja täysipainoista elämää. Kulttuurilla on tutkitusti myönteinen vaikutus ihmisen sekä psyykkiseen että fyysiseen terveyteen. Eläkeläiset ry on linjannut vuoden 2019 tavoiteohjelmassaan, että ikääntyneille on tarjottava mahdollisuus pitää huolta itsestään harrastusten ja inhimillisen vuorovaikutuksen keinoin. Ohjelmassa esitetään, että kuntien tulee jakaa ikääntyneille tarkoitettuja kulttuuriseteleitä, jotka oikeuttavat maksuttomaan kulttuuripalvelujen käyttöön.

Kulttuurialan tukeminen on tärkeää erityisesti koronan seurauksia korjattaessa. Kulttuurialalla on pitkät tuotantoprosessit. Alan toimijat on otettava huomioon niiden aikaansaamien työllisyysvaikutusten ja taiteellisten arvojen kautta. Toimintaa ei tule kohdella puhtaasti tuottavana liiketoimintana, joka on riippuvainen yleisömääristä. On huolehdittava siitä, että viennin edistämässä otetaan huomioon myös luovat alat.

Kulttuurin ja taiteen osuutta valtion budjetissa on korotettava. Kaikilla ihmisillä on oikeus osallisuuteen taiteesta ja kulttuurista. Taidetta ja siihen perustuvia menetelmiä tulee käyttää osana sosiaali- ja terveydenhuoltoa hyvinvoinnin tukemiseksi. Kulttuurin ja taiteen alueellista saavutettavuutta on vahvistettava. Kulttuurin pitää olla osa ihmisten elämänlaatua parantavia politiikkaohjelmia, kuten esimerkiksi ikäohjelma.

Vastaus: *Valtuuston kokous pitää Rovaniemen yhdistyksen aloitetta tärkeänä. Eläkeläiset ry:n on yritettävä vaikuttaa siihen, että kunnat varaavat riittävästi taloudellisia voimavaroja ikäihmisten hyvinvointia ja osallisuutta parantavaan*

kulttuuritoimintaan. Vaikuttamistyötä on tehtävä yhteistyössä esimerkiksi EETU ry:n kanssa.

ALOITTEET 6–7

Oulun Eläkeläiset ja **Oulun Työväen Eläkeläiset** esittävät aloitteissaan, että hoivapaikkojen ja senioritalojen rakentamista on lisättävä

Aloitteissa esitetään hoivapaikkojen ja senioritalojen rakentamisen lisäämistä, jotta eläkeläisten asuminen olisi mahdollista ja turvattua.

Taustaksi

Palveluasumista järjestetään ihmisille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa. Palveluasumisella tarkoitetaan palveluasunnossa järjestettävää asumista ja palveluja, kuten hoiva- ja hoitopalveluja sekä ateriapalveluja. Tehostettua palveluasumista järjestetään niille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista. Tehostetun palveluasumisen yksikössä henkilöstöä on paikalla ja palveluja järjestetään asiakkaan tarpeen mukaisesti ympärivuorokautisesti. Lyhytaikaista tehostettua palveluasumista voidaan järjestää iäkkäille esimerkiksi omaishoitajan vapaiden ajaksi.

Vanhusten laitoshoidon järjestetään vanhainkodeissa ja vastaavissa laitoshoidon toimintayksiköissä sekä terveyskeskusten vuodeosastoilla. Laitoshoidon voi olla pitkäaikaista tai lyhytaikaista, kuntouttavaa hoitoa. Vanhuspalvelulain mukaan kunnan on toteutettava iäkkään henkilön pitkäaikainen hoito ja huolenpito ensisijaisesti hänen kotiinsa annettavilla ja muilla sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluilla.

Osana Sanna Marinin hallituksen ikäohjelmaa toteutettiin ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelma 2020–2022. Lähtökohtana oli, että tarvetta on tavallisen asunnon ja laitoshoidon/tehostetun palveluasumisen väliin sijoittuville ikääntyneiden välimuotoisille asumisratkaisuille. Näissä asumisratkaisuisissa asuminen ja palvelut ovat erillään, asuminen perustuu vuokrasuhteeseen tai asunto on omistus- tai asumisoikeusasunto. Ikääntynyt asukas ratkaisee, mitä palveluja hän käyttää tai hänellä on palvelusuunnitelma kotipalvelujen osalta. Näitä asumisratkaisuja ovat senioritalot, ikääntyneiden vuokratalot, yhteisölliset asumiskohteet ja tavallinen palveluasuminen. Yhteistä tekijöitä näille ovat tilojen esteettömyys, yhteisölliset tilat ja yhteinen toiminta sekä sijainti palvelujen lähellä.

Eläkeläiset ry:n tavoiteohjelmassa vuodelta 2019 sanotaan, että vanhusten hoivaan on sijoitettava lisää varoja. Ympärivuorokautisen hoivan määrää on lisättävä; hoitajamitoitus on kaikissa hoivamuodoissa nostettava pohjoismaiselle tasolle velvoittavalla lainsäädännöllä. Ihmisen on päästävä oikea-aikaisesti palveluasumisen piiriin, kun hän ei enää pärjää kotonaan heikentyneen toimintakyvyn tai yksinäisyyden vuoksi.

Vastaus: *Valtuuston kokous kannattaa Oulun ja Oulun Työväen eläkeläisyhdistysten aloitteita, jotka ovat linjassa järjestömmme ikääntymispoliittisen tavoiteohjelman kanssa. Järjestön on pidettävä ikääntyneiden ihmisten asumis- ja hoivapalvelut keskeisenä osana edunvalvontatoimintaansa ja edistettävä niitä yhdessä EETU ry:n kanssa. Valtuuston kokous kannustaa jäsenistöämme aktiiviseen vaikuttamiseen vanhusneuvostoissa.*

ELÄKKEET JA TOIMEENTULO

ALOITE 8

Tornion Eläkeläiset: Eläkekorotukset tulee tehdä euromääräisinä

Aloitteessa ehdotetaan eläkkeiden korottamista euromääräisesti prosenttikorotusten sijaan. Näin korotukset kohdentuisivat oikeudenmukaisemmin. Muutos ottaisi paremmin huomioon pienipalkkaiset naisvaltaiset alat ja myös katkonaisten työsuhteiden yleistymisen tulevaisuudessa.

Taustaksi

Eläkeläiset ry korostaa vaikuttamistyössään pieniä eläkkeitä, tavoitteena eläkeläisköyhyyden torjuminen. Euromääräiset korotukset ovat hyvä keino kaventaa eläkeläisten tuloeroja, jotka ovat nykyisellään suuremmat kuin palkansaajilla. Tavoiteohjelmassamme ehdotetaan siksi eläkkeiden korotusten tekemistä osin euromääräisinä pelkkien prosenttikorotusten sijaan.

Työelämän muutosten seurauksena entistä useamman työura Suomessa on katkonaisten ja siksi eläkekertymä jää pieneksi. Tämä voi johtua esimerkiksi lasten ja omaisten hoidosta sekä pätkä- ja silpputöistä. Kasvavia ryhmiä, joiden eläke uhkaa jäädä pieneksi, ovat muun muassa maahanmuuttajat, itsensä työllistäjät, freelancerit ja luovien alojen työntekijät.

Pienempiä kansan- ja takueläkkeitä on aika ajoin korotettu tasokorotuksin. Työeläkkeiden osalta korotukset ovat sen sijaan aina olleet prosentuaalisia.

Työmarkkinaosapuolet valmistautuvat eläkejärjestelmän uudistamiseen tulevilla vaalikaudella. Tämä avaa mahdollisuuden ottaa huomioon työelämässä tapahtuvat muutokset ja edistää tuloerojen kaventamista ja eläkeläisköyhyyden vähentämistä.

Vastaus *Valtuusto yhtyy aloitteeseen. Eläkeläiset ry kannattaa eläkejärjestelmän uudistamista siten, että eläkeläisten tuloeroja kavennetaan ja eläkeläisköyhyyttä torjutaan. Euromääräiset korotukset edistävät näitä tavoitteita. Järjestö saattaa tavoitteensa työmarkkinaosapuolten käyttöön yhdessä muiden eläkeläisjärjestöjen kanssa.*

ALOITE 9

Etelä-Vantaan Eläkeläiset: Eläkeläisten indeksikorotuksien leikkauksien suunnittelusta ehdottomasti luovuttava

Aloitteessa vastustetaan eläkkeiden indeksikorotusten leikkaamista. Hintojen nousu on ollut viime aikoina niin nopeaa, että eläkkeiden ostovoima ei ole pysynyt perässä huolimatta indeksikorotuksista. Indeksien leikkaaminen tai jäädytys uhkaa eläkeläisten toimeentuloa.

Taustaksi

Valtiovarainministeriö esitti ennen eduskuntavaaleja toimenpiteitä julkisen talouden tasapainottamiseksi. Ehdotusten joukossa oli indeksisidonnaisten menojen korotusten leikkaaminen

tai jäädyttäminen. Monet puolueet rajasivat vaalikeskusteluissa leikkausten ulkopuolelle mm. koulutuksen ja maanpuolustuksen, mutta eläkkeiden osalta ei saatu yhtä selviä lupauksia.

Eläkeläiset ry otti kantaa aiheeseen helmikuussa ja piti asiaa esillä vaalikeskusteluissa ja EETUssa. Tavoite indeksikorotusten turvaamisesta kirjattiin myös EETUn yhteisiin hallitusohjelmatavoitteisiin.

Vastaus *Valtuusto yhtyy aloitteeseen: indeksikorotukset on ehdottomasti säilytettävä. Eläkeläiset ry pitää asiaa esillä, myös yhdessä muiden EETU-järjestöjen kanssa.*

ALOITE 10

Kuopio-Kallavesi Eläkeläiset: Eläkkeensaajien asumistuen tulo rajaa nostettava

Aloitteessa esitetään, että eläkkeensaajan asumistuen tulo rajaa nostetaan. Aloitteen mukaan muissa etuuksissa kuten opintotuessa ja yleisessä asumistuessa on korotettu tulo rajoja. Tulorajojen nosto olisi nyt tärkeää, koska muuten eläkeläisten nettoeläke voi jopa pienentyä, kun eläkkeiden indeksikorotukset korottavat tuloveroa ja pienentävät asumistukea.

Taustaksi

Eläkkeensaajan asumistuen määrä on 85 % huomioon otettavista asumismenoista, joista on vähennetty perusomavastuu ja tulojen mukaan määräytyvä lisäomavastuu.

Perusomavastuu on kaikille sama 681,39 e/v eli noin 56,78 e/kk.

Lisäomavastuu on 41,3 % siitä perheen tulojen osasta, joka ylittää tulorajan. Jos tulot jäävät alle tulorajan, lisäomavastuuta ei ole. Yksinasuvan kohdalla lisäomavastuu on 10 280 euroa vuodessa, avio- tai avoliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa olevalla 14 746 euroa vuodessa, jos puolisoilla ei ole oikeutta asumistukeen ja 16 783 euroa, jos puolisoilla on oikeus asumistukeen.

Eläkkeensaajan asumistuessa huomioon otettavia asumismenojen enimmäismääriä korotettiin vuodenvaihteessa 2022-23 kansaneläkeindeksin muutosta vastaavasti eli 7,8 %.

Vastaus *Valtuusto yhtyy aloitteeseen. Eläkeläisen asumistukea on kehitettävä niin, että indeksikorotus ei pienennä sitä. Eläkeläisen asumistukea tulee kehittää niin, että asuminen omassa kodissa turvataan.*

KUNTAVAIKUTTAMINEN

ALOITE 11

Keravan Elry: Eläköitynyt väestö tarvitsee toimitiloja.

Aloitteessa esitetään, että Eläkeläiset ry:n ja sen jäsenyhdistysten tulisi vaikuttaa kuntapäätäjiin tarkoituksenmukaisten vapaa-ajan toimitilojen turvaamiseksi kaavoituksella ja rahoituksella. Toimitiloja tarvitaan harrastustoimintaan ja ihmisten tapaamiseen yksinäisyyden torjumiseksi.

Taustaksi

Vapaa-ajan ja yhdistystoiminnan toimitilojen tarjonta vaihtelee kunnittain. Osassa kunnissa on tarjolla maksuttomia kokouksetiloja paikkakunnan yhdistyksille, mutta monissa kunnissa toimitilat ovat maksullisia. Pienille yhdistyksille varsinkin markkinaehtoisten maksujen maksaminen on hyvin vaikeaa.

Toimitilojen saatavuus on Eläkeläiset ry:n yhdistystoiminnan kannalta ensiarvoisen tärkeää. Toimitilojen puute vaikeuttaa yhdistysten toimintaa. Onkin perusteltua, että järjestö ja sen jäsenyhdistykset pyrkivät vaikuttamaan kuntiin toimitilojen mahdollistamiseksi.

Vastaus: *Valtuusto yhtyy aloitteeseen. Eläkeläiset ry toteuttaa aloitepohjan, jolla yhdistykset voivat tehdä aloitteita toimitilojen tarjoamiseksi omissa kunnissaan.*

ILMASTO JA YMPÄRISTÖ

ALOITE 12

Keravan ja Karkkilan Elry: Muistojen keräys ilmaston ja ympäristön muutoksesta

Aloitteessa esitetään, että Eläkeläiset ry järjestää eläkeikään ehtineille muistojen keräyksen, jonka aiheina ovat ilmaston ja ympäristön muutokset sitten lapsuuden aikojen, tarjosivatko metsät enemmän nautintoa kuin nykyään, miten ennen kierrätettiin ja tehtiin vanhasta uutta, miten ravintomme ja ruokailutottumuksemme ovat muuttuneet. Lisäksi muistelijat voisivat kertoa, mitkä ovat heidän ympäristötekojaan.

Taustaksi

Ilmaston ja ympäristön muutokset ovat muokanneet merkittävästi suomalaisten elinympäristöä kuluneina vuosikymmeninä. Toisaalta teollisuuden parantunut ympäristöystävällisyys on parantanut tehdaspaikkakuntien vesistöjen laatua, toisaalta ilmastonmuutos on edennyt ja uhkaa elinympäristömme tulevaisuutta.

Ilmaston ja ympäristön muuttumista koskeva muistojen keräys on mahdollista järjestää esimerkiksi verkkokyselynä, tai sen ympärille voidaan rakentaa oma kampanjansa jäsenyhdistyksille toimitettavine materiaaleineen. Kyselyn lopputulos tuottaa hyödyllistä materiaalia järjestön käyttöön.

Vastaus: *Valtuusto yhtyy aloitteeseen. Eläkeläiset ry:n hallitus päättää Ilmasto- ja ympäristömuisteloiden tarkemmasta toteuttamistavasta.*

ASUMINEN JA ASUMISKULUT

ALOITE 13

Satakunnan aj.: Vaikuttaminen ikääntyneiden asumisen palveluihin

Aloitteessa esitetään, että Eläkeläiset ry:n tulee seurata, miten erilaiset ikäihmisten omaehtoista asumista tukevat palvelut, kuten yhteisöllinen asuminen ja asumisen neuvontapalvelut, toimivat kunnissa ja hyvinvointialueilla, sekä tarvittaessa nostettava esiin ja julkisuuteen hidasteet ja muut kohtuullista ja vaihtoehtoista asumista estävät ongelmat.

Taustaksi

Ympäristöministeriön johdolla toteutettiin ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelma vuosina 2020–2022, jonka tavoitteena oli parantaa ikääntyneiden asumisolaja. Toimenpideohjelman työ jatkuu kansallisen Ikäohjelman kautta, jonka yhtenä tavoitteena on asumisen ja asuinympäristöjen ikäystävällisyys.

Yhteisöllinen asuminen on hyvinvointialueen järjestämä palvelu henkilöille, jotka tarvitsevat sitä korkean iän, sairauden, vamman tai vastaavan syyn takia. Yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa.

Yhteisöllisestä asumisesta säädettiin sosiaalihuoltolain uudistuksen myötä vuonna 2022 (sosiaalihuoltolain 21 b §). Yhteisöllisen asumisen tarjoaminen tuli hyvinvointialueiden vastuulle vuoden 2023 alussa sosiaali- ja terveystieteiden uudistuksen myötä. Vanhuspalvelulain mukaan hyvinvointialueen on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön tukemiseksi ja siihen on sisällytettävä asumista koskevien tarpeiden ennakointi sekä niitä vastaavan asumisen kehittäminen.

Vastaus: *Valtuusto yhtyy aloitteeseen. Eläkeläiset ry seuraa ikääntyneiden asumisolajien kehitystä hyvinvointialueilla ja kunnissa. Eläkeläiset ry:n on vaikutettava päättäjiin, jotta ikäihmiset saisivat riittävästi asumispalveluita.*

ALOITE 14

Tornion Elry: Hotellien hyödyntäminen asumispalveluiden jonojen lyhentämisessä

Aloitteessa esitetään, että hotelleja voisi hyödyntää väliaikaisena ratkaisuna odottaessa pääsyä pitempiaikaiseen asumisratkaisuun. Aloitteessa todetaan, että yksityiset palvelutalot ovat kalliita ja toisaalta hotelleista löytyy vanhuksille soveltuvia palveluita, kuten esimerkiksi siivouspalvelu ja aamupala. Lisäksi hotellin henkilökunta huomaa, jos asukasta ei ole näkynyt. Hotellyrittäjien kanssa voisi käynnistää keskusteluita yhteistyöstä asumispalveluiden tarjoamisessa.

Taustaksi

Hyvinvointialueet voivat hankkia asumispalveluita eri palveluntarjoajilta kilpailutuksen myötä. Yksityisten ja julkisten palvelutalojen lisäksi asumispalvelua voi olla tarjolla myös hotelleissa.

Hotellien soveltuvuuteen voi vaikuttaa myös niiden esteettömyystilanne. Osa pienistä hotelleista saattaa sijaita vanhoissa rakennuksissa, jotka eivät ole esteettömiä. Toisaalta hyväkuntoisten vanhusten osalta se ei ole välttämättä ongelma.

Hyvinvointialueiden kilpailutusprosesseista riippuu, onko hotelleilla mahdollisuutta osallistua kilpailutuksiin. Jos hankinnat ovat suuria, saattaa varsinkin ketjuihin kuulumattomilla pienemmillä yrityksillä olla vaikeuksia osallistua niihin. Siksi kilpailutuksia olisi syytä pilkkoa pienemmiksi kokonaisuuksiksi. Kilpailutukset tulisi myös laatia niin, että niihin osallistuminen ei olisi hallinnolliselta taakaltaan liiallista pienille yrityksille.

Vastaus: *Valtuusto yhtyy aloitteeseen. Eläkeläiset ry katsoo, että ikääntyneille on tarjottava elämäntilanteeseen soveltuvia asumispalveluita hyödyntäen erilaisia palveluntarjoajia. Valtuusto myös katsoo, että asumispalveluiden tarjoamiselle on laadittava aikarajat.*

ALOITE 15

Varkauden Elry: Aurasvallien poisto tonttiliittymistä

Aloitteessa esitetään, että lainsäädäntöön on kirjattava velvollisuus poistaa lumi omakotitalojen, rivitalojen ja vastaavien tonttiliittymistä. Tällä hetkellä laissa ei tällaista vaatimusta ole, jolloin lumen poisto jää asukkaiden tehtäväksi. Ikääntyneiden asukkaiden on mahdotonta poistaa lumia omin voimin tai päästä vallien yli. Aurasvallit myös haittaavat kotipalvelun käymistä ikäihmisten luona.

Taustaksi

Lain kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Tontinomistajan velvollisuutena on huolehtia tontille johtavan kulkutien kunnossapidosta ja lisäksi jalkakäytävän kunnossapidosta, jos kunta ei ole sitä ottanut vastuulleen.

Tonttiliittymän pitäminen puhtaana lumesta on raskasta, jos asukkaalla ei ole varaa tilata koneellista lumenpoistoa. Hyvinvointialueen vanhuspalveluihin voi olla yhteydessä ja pyytää palveluntarpeen kartoitusta avun saamiseksi lumitöihin, jotta kotona pärjääminen mahdollistuisi.

Osassa kuntia on myös otettu käyttöön uusia menetelmiä tonttiliittymien osalta. Esimerkiksi Jyväskylässä poistetaan lumivallit yli 75-vuotiaiden asukkaiden tonttiliittymistä. Vaasassa on aloitettu aurauksen yhteydessä tonttiliittymien aurasvallien poisto.

Lumenaurauksen ikäystävällisyyden lisäämiseksi voidaan tehdä päätöksiä kunnissa, mutta myös lain muuttaminen käytäntöjen yhdenmukaistamiseksi olisi perusteltua.

Vastaus: *Valtuusto yhtyy aloitteeseen. Eläkeläiset ry toteuttaa aloitepohjan jäsenyhdistyksilleen, joilla ne voivat esittää tonttiliittymien aurasvallien poistoa omassa kunnassaan. Lisäksi Eläkeläiset ry käy keskustelua EETU:n*

jäsenjärjestöjen puitteissa lakiesityksen tekemiseksi katujen kunnossapitoa koskevaan lakiin.

ALOITTEET 16-18

Varkauden Elry: Sähkön hintaan selkeyttä

Klaukkalan Elry, Uudenmaan aj ja muut: Sähkön hinnan alentaminen

Keravan Elry: Eläkeläisten ja pienipalkkaisten sähkön hinta

Aloitteissa vaaditaan yhteiskunnalta toimenpiteitä kalliiden sähkösopimusten vuoksi vaikeuksiin joutuneiden eläkeläisten aseman parantamiseksi. Määräaikaiset sopimukset aiheuttavat ihmisille toimeentulovaikeuksia pitkälle tulevaisuuteen. Suuria voittoja tekevien energiayhtiöiden tulee kantaa yhteiskuntavastuuta ja antaa ihmisille mahdollisuus irtautua kohtuuttomista sopimuksista. Yhtiöt ovat vaatineet jopa 1000 euron korvausta sähkösopimusten purkamisesta.

Taustaksi

Venäjän helmikuussa 2022 aloittama hyökkäyssota Ukrainaan aiheutti Euroopan laajuisen energiakriisin, joka näkyi Suomessa muun muassa sähkön hinnan voimakkaana nousuna. Pahimmillaan sähkön hinta nousi monikymmenkertaiseksi.

Pienituloisille eläkeläisille on talouden ennakoitavuuden vuoksi usein järkevin vaihtoehto määräaikainen kiinteähintainen sähkösopimus. Syksyllä 2022 hintojen ollessa korkealla tehdyissä sopimuksissa hinta voi olla monin verroin nykyistä markkinahintaa korkeampi.

Valtion myöntämät tukitoimet päättyvät keväällä 2023. Monet pienissä asunnoissa ja kerrostaloissa asuvat eläkeläiset ovat jääneet väliinputoajiksi tukitoimien ulkopuolelle.

Vastaus *Valtuusto yhtyy aloitteisiin. Eläkeläiset ry vaatii yhdessä muiden EETU-järjestöjen kanssa yhteiskunnalta toimia sähkösopimusten kohtuullistamiseksi ja peräänkuuluttaa yhteiskuntavastuuta suuria voittoja tekeviltä energiayhtiöiltä. Heikossa neuvotteluasemassa suhteessa energiayhtiöihin olevat ihmiset tarvitsevat riippumatonta neuvontaa sähkösopimusten tekemisessä ja tukien hakemisessa.*

PALVELUIDEN SAAVUTETTAVUUS JA DIGITALISAATIO

ALOITE 19

Savon aluejärjestö: Digisyrjäytymisen ehkäiseminen

Aloitteessa vaaditaan Eläkeläisjärjestöjä ottamaan napakka ote digi- ja tietosyrjäytyvän kansanosan huomioimiseen hyvinvointialueilla ja kaikilla tasoilla. Erityisesti kannetaan huolta siitä, että ilman laitetta ja nettiyhteyttä ei hyvinvointialueilla voi varata laboratorio- ja hoitoaikoja ja että asiakasta kehoitetaan menemään nettiin hoitamaan asioitaan.

Taustaksi

Vuonna 2021 65–74-vuotiaista 10 % ja 75–89-vuotiaista 36 % ei ollut koskaan käyttänyt internetiä (Tilastokeskus). Yli 90-vuotiaiden digin käytöstä ei juurikaan ole tutkittua tietoa (Vanhusasiavaltuutetun tiedote).

Vastaus *Valtuusto pitää aloitetta tärkeänä ja digisyrjäytymistä vakavana uhkana tasa-arvoiselle asioiden hoitamiselle, palvelujen saamiselle ja yhteiskunnalliselle osallistumiselle.*

Eläkeläiset ry toimii yhdessä muiden EETU-järjestöjen kanssa digisyrjäytymisen ehkäisemiseksi. Valtuusto tukee vanhusasiavaltuutetun alkavalle hallituskaudelle esittämiä digitalisaatiosuosituksia. Niiden mukaan 1. on säädettävä laki kuntien velvollisuudesta koordinoida digitukea alueellaan. 2. Sähköistä asiointia on selkeytettävä lainsäädännön avulla toisen puolesta asiointissa tai tuetussa asiointissa. 3. Digipalveluja käyttämättömille on luotava kansallisesti keskitetty maksuton asiointikanava, josta saa puhelimitse neuvoja ja ohjausta sekä tilattua paperisia lomakkeita.

ALOITTEET 20-22

Hämeenkyrön-Viljakkalan Eläkeläiset: Pankkien palveluiden parantaminen

Valkeakosken Eläkeläiset: Lähipalveluiden saatavuuden turvaaminen

Nokian Eläkeläiset: Pankkipalveluiden turvaaminen iäkkäille

Aloitteissa todetaan, että Eläkeläiset ry:n on vaikutettava EETUn kautta pankkien palveluiden parantamiseksi. Ongelmana on se, että pankit keskittävät palveluitaan suuriin kaupunkikeskuksiin ja sulkevat pienimmillä paikkakunnilla konttoreitaan. Lisäksi aukioloaikoja supistetaan jolloin esim. käteisen nostaminen vaikeutuu.

Valkeakosken Eläkeläiset ry:n mielestä tulevaisuudessakin on kaikille tarjottava mahdollisuus asioida pankeissa, virastoissa ja muissa normaaliin elämään tarvittavissa paikoissa myös perinteiseen tapaan lähipalveluna kasvokkain. Aloitteessa muistutetaan myös pankkikonsernien voitollisista tuloksista, joten rahaa pankeilla olisi tarjota myös perinteistä lähipalvelua.

Nokian Eläkeläisten aloitteessa esitetään yhdeksi keinoksi asian saamista eduskunnan käsittelyyn kaikkien eläkeläisjärjestöjen esittämänä.

Taustaksi

Digitalisaatiosta huolimatta käteinen raha ja konttoreissa tarjottavat pankkipalvelut ovat ikääntyneille kansalaisille tärkeitä. Käteisautomaatti- ja pankkikonttoriverkostoa jatkuvasti harventaneet pankit ovat asettaneet ikääntyneet asiakkaansa kohtuuttomaan tilanteeseen, kun joissakin kunnissa ei ole lainkaan käteispalveluja tarjoavaa pankkikonttoria.

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n yhteinen vaatimus on, että ketään ei saa asettaa eriarvoiseen asemaan iän perusteella pankki- ja vakuutuspalveluissa. Yhdenvertaisuuslakia on sovellettava myös yksityisessä palvelutoiminnassa ja oikeus käteisen rahan ja pankkipalveluiden saamiseen kuuluu kaikille, myös ilman internetyhteyttä oleville ikäihmisille.

Vastaus: *Valtuusto yhtyy aloitteiden huoleen ja toteaa, että pankkipalveluiden saatavuus on turvattava kaikkialla Suomessa. Pankkien asiakkaille, joilla ei ole mahdollisuutta tai kykyä hyödyntää sähköiseen asiointiin vaadittavaa informaatioteknologiaa, tulee olla saatavilla henkilökohtaiseen asiointiin perustuvat pankkipalvelut. Eläkeläiset ry pitää tätä vaatimusta esillä yhdessä muiden EETU-järjestöjen kanssa.*

Digisyrjäytymisen ehkäisystä laajemmin viittaamme aloitevastaukseen 18.

ALOITE 23

Kiuruveden Eläkeläiset: Perusterveydenhuollon digipalveluiden saatavuus

Aloitteen mukaan perusterveydenhuollon lähipalvelujen saatavuus on huonoa ja syrjäyttää erityisesti ikäihmisten pääsyä palvelujen piiriin. Ikäihmiset, joilla ei ole laitteita, voimavaroja ja osaamista ovat vaarassa syrjäytyä ja jäädä nykyisen "digiloikan" tallattavaksi ilman perushoivaa ja huolenpitoa. Kasvavalle ikäihmisten joukolle tulee järjestää; paikka, laitteet, ja henkilökohtainen ohjaus saamaan palveluja.

Taustaksi

Digitalisaatiosta huolimatta henkilökohtainen palvelu ja sujuva ja ymmärrettävä neuvojen, ajanvarusten ja hoidon saanti ovat ikääntyneille kansalaisille tärkeitä. Digitalisaation koko ajan lisääntyessä perusterveydenhuollossakin on palvelujen tasapuolinen saatavuus turvattava kaikille.

Vastaus: *Valtuusto pitää aloitetta tärkeänä. Eläkeläiset ry toimii yhdessä EETU-järjestöjen kanssa digisyrjäytymisen ehkäisemiseksi. Valtuusto tukee vanhusasiavaltuutetun alkavalle hallituskaudelle esittämiä digitalisaatiosuosituksia. Niiden mukaan 1. on säädettävä laki kuntien velvollisuudesta koordinoida digitukea alueellaan. 2. Sähköistä asiointia on selkeytettävä lainsäädännön avulla toisen puolesta asiointissa tai tuetussa asiointissa. 3. Digipalveluja käyttämättömille on luotava kansallisesti keskitetty asiointikanava, josta saa puhelimitse neuvoja ja ohjausta sekä tilattua paperisia lomakkeita.*

ELÄKELÄISET RY:N JÄRJESTÖTOIMINTA

KOULUTUS- JA KULTTUURITOIMINTA

ALOITE 24

Pohjanmaan aluejärjestö: Eläkeläiset ry:n koulutus-, kokous- ja kurssitoiminnan järjestäminen tasapuolisesti maan eri alueilla

Aloitteen mukaan järjestön koulutus-, kokous- ja kurssitoiminta on keskittynyt pääasiallisesti Itä- tai Etelä-Suomeen. Pitkät välimatkat aiheuttavat alueiden välille eriarvoisuutta. Julkisilla kulkuneuvoilla pääsy kurssikohteeseen rasittaisi ikäihmisiä vähemmän ja olisi ympäristöystävällistä.

Taustaksi

Eläkeläiset ry valitsee kurssipaikkansa vuosittain kilpailutuksen perusteella. Valintaperusteina ovat kurssipaikan hinta, esteettömyys, saavutettavuus julkisin kulkuneuvoin sekä soveltuvuus kurssien tarpeisiin. Kurssipaikkojen valinnassa on pyritty ottamaan huomioon myös alueellinen tasapuolisuus. Viime ja tänä vuonna valtakunnallisia kursseja on järjestetty muun muassa Kuopion Rauhalahdessa, Tampereen Varalassa sekä Kalajoella. Alueellisia kursseja on järjestetty eri puolilla Suomea, kuten esimerkiksi Rovaniemellä, Kisakeskuksessa ja Vaasan Mustasaassa. Tämän vuoden syyskaudelle on kilpailutuksen perusteella suunniteltu kursseja myös Ikaalisten kylpylään sekä Seinäjoelle.

Vastaus: *Valtuuston kokous on Pohjanmaan aluejärjestön kanssa samaa mieltä siitä, että kursseja tulee järjestää tasapuolisesti maan eri alueilla. Kokous toteaa lisäksi, että kurssipaikat valitaan kilpailutuksen perusteella ja että kursseja järjestetään eri puolilla maata.*

JÄRJESTÖTOIMINTA JA -TALOUS

ALOITE 25

Suomussalmen Elry: Taseen merkityksen pienentäminen toimintatonnin myöntämiskriteereissä

Aloitteessa esitetään, että korkea oma pääoma yhdistyksen taseessa ei estäisi toimintatonnaivustusten myöntämistä, koska yhdistyksessä on kertynyt säästötilille rahaa, jonka nopea käyttäminen ei ole perusteltua.

Taustaksi

Toimintatonnien myöntämisen kriteereissä on ollut oman pääoman arvo taseessa. Jos omaa pääomaa on ollut taseessa 9 000 euroa, se on estänyt avustuksen saamisen, mikäli tasearvolle ei ole esitetty oikeaa perustelua. Perusteluksi on käynyt esimerkiksi työväentalon tasearvon merkitseminen taseeseen, jolloin kyse ei ole rahallisesta omaisuudesta.

Tasearvoa on pidetty kriteerinä, koska hakemuksia avustuksiksi on tullut enemmän kuin STEA:lta on saatu jäsenjärjestöavustusta jaettavaksi. Tasearvon avulla on saatu karsittua hakijoiden joukkoa.

Tulevaisuudessa jäsenyhdistykset hakevat toimintatonnaivustusta ennen, kuin järjestö tekee hakemuksen STEA:lle. Järjestö tulee tekemään hakemuksen STEA:lle sen mukaan, paljonko

jäsenedistykset ovat hakeneet toimintatonnaivustusta. Mikäli STEA myöntää hakemuksen mukaan avustuksia, ei yhdistyksille myönnettäviä toimintatonnaivustuksia tarvitse karsia, jolloin myöskään yhdistysten tasearvon takia ei tarvitse karsia yhdistyksiä pois.

Vastaus: *Valtuusto yhtyy aloitteeseen. Eläkeläiset ry pyrkii kehittämään toimintatonnaivustusta niin, että yhdistysten taseen oman pääoman merkitys pienenee toimintatonnien myöntökriteerinä.*

PAIKALLIS- JA ALUETOIMINNAN KEHITTÄMINEN

MOTION 26

Österbottens distrikt: Mera service på svenska

I motionen föreslås mera service på svenska till de svenskspråkiga medlemmarna. Detta skulle locka nya medlemmar och ge finskspråkiga medlemmar möjlighet att lära sig svenska.

Bakgrund

Eläkeläiset ry – Pensionärerna rf värderar högt Finlands tvåspråkighet och sina svenskspråkiga lokalföreningars och medlemmars behov. Vår personal betjänar gärna på svenska enligt var och ens språkkunskaper.

Förbundets möjligheter till service och information på svenska är dock begränsade. Tidningen Eläkeläinen har en svensk sida vars information är avsedd för både våra svensk- och finskspråkiga läsare. Vi erbjuder även medlemsföreningarna möjlighet till egna hemsidor på svenska. Medlemsbrevet i samband med medlemsavgiften utkommer även på svenska. Sedan 2020 har vi samarbetat med Folkets Bildningsförbund FBF med syftet att ordna årligen ett gemensamt diskussionstillfälle.

Svar *Fullmäktige instämmer i motionen. Vi utvecklar vår svenska verksamhet i enlighet med förbundets strategi. Vi fortsätter samarbetet med FBF samt utvecklar innehållet i tidningens svenska sida och nyhetsbrevet. Vi skickar ut en läsarenkät där tidningens läsare har möjlighet att ge sina synpunkter också gällande det svenska innehållet. Vi utreder även möjligheterna att översätta till svenska mera material som stödjer rekryteringen av nya medlemmar och förstärker föreningsverksamheten. Vi ska sträva också att rekrytera nya svenskspråkiga medhjälpare till att skriva svenskspråkiga artiklar i tidningen.*

ALOITE 26 (käännös suomeksi)

Pohjanmaan aluejärjestö: Enemmän ruotsinkielistä palvelua

Aloitteessa esitetään ruotsinkielisen palvelun lisäämistä ruotsinkielisille jäsenille. Ruotsinkielinen palvelu houkuttelisi uusia jäseniä ja antaisi suomenkielisille jäsenille mahdollisuuden oppia ruotsia.

Taustaksi

Eläkeläiset ry – Pensionärerna rf pitää tärkeänä Suomen kaksikielisyyttä ja ruotsinkielisten jäsenyhdistystensä ja jäsentensä tarpeita. Järjestön henkilökunta palvelee mielellään ruotsiksi kielitaitonsa puitteissa.

Järjestön mahdollisuudet tarjota palvelua ja tietoa ruotsiksi ovat rajoitetut. Eläkeläinen-lehdessä on ruotsinkielinen sivu, jonka sisältö on tarkoitettu niin ruotsin- kuin suomenkielisille lukijoille. Tarjoamme jäsenyhdistyksillemme mahdollisuuden ruotsinkielisiin kotisivuihin. Jäsenkirje yhdessä jäsenmaksun kanssa lähetetään myös ruotsiksi. Vuodesta 2020 lähtien olemme tehneet yhteistyötä Folkets Bildningsförbundin (FBF) kanssa tavoitteena järjestää vuosittain yhteinen keskustelutilaisuus.

Vastaus Valtuusto tukee aloitetta. Kehitämme ruotsinkielistä toimintaamme järjestön strategian mukaisesti. Jatkamme yhteistyötä FBF:n kanssa ja kehitämme lehden ruotsinkielisen sivun ja uutiskirjeen ruotsinkielistä sisältöä. Toteutamme lehden lukijakyselyn, jossa kysymme lukijoiden näkökulmia myös liittyen ruotsinkieliseen sisältöön. Selvitämme mahdollisuutta kääntää ruotsiksi enemmän aineistoa, joka tukisi jäsenhankinnassa ja vahvistaisi yhdistystoimintaa. Pyrimme löytämään lehteen uusia ruotsinkielisiä avustajia tuottamaan ruotsinkielistä sisältöä.

VIESTINTÄ (ELÄKELÄINEN-LEHTI, KOTISIVUT YMS.)

ALOITE 27

Kallion-Vallilan Eläkeläiset: Yleisönosasto lehteen

Aloitteessa ehdotetaan, että Eläkeläinen-lehteen perustetaan "yleisönosasto"- tai "lukijoilta"-palsta.

Taustaksi

Eläkeläinen-lehdessä ollaan valmiita julkaisemaan Eläkeläiset ry:n aihepiireihin liittyviä mielipidekirjoituksia ja lukijapalautetta. Tällaisia kirjoituksia kuitenkin saapuu lehden toimitukseen hyvin harvoin. Mahdollisuutta ei ilmeisesti tunneta tai tulla ajatelleeksi, joten Lukijapalstan mahdollisuuksista kannattaa nykyistä enemmän kertoa jäsenille ja lukijoille.

Vastaus: Valtuusto antaa aloitteen tiedoksi Eläkeläinen-lehden toimitukselle.

SÄÄNTÖUUDISTUS

ALOITE 28

Hämeenkyrön-Viljakkalan Elry: Toimialue paikallisyhdistyksen sääntöihin

Aloitteessa esitetään, että paikallisyhdistyksen mallisääntöjen 1 §:ään lisätään yhdistyksen kotipaikan lisäksi yhdistyksen toiminta-alue. Aloitteen perusteena on, että muotoilu mahdollistaisi avustusten hakemisen toiminta-alueen kunnilta.

Taustaksi

Yhdistyksen säännöissä on yhdistyslain 8 §:n mukaan mainittava yhdistyksen kotipaikka. Sen sijaan toiminta-aluetta ei tarvitse lain mukaan nimetä ja yhdistys voi laillisesti toimia myös muualla kuin kotipaikkakunnallaan.

Kunnat voivat määrittää järjestöavustusten ehdoissaan ehtoja, että yhdistyksen toiminnan tulee kohdistua kyseiseen kuntaan. Silloin maininta toiminta-alueesta säännöissä voi olla eduksi. Lisäksi toiminta-alue on mielekästä mainita yhdistyksen säännöissä silloin, kun yhdistys on syntynyt kahden eri kunnan Eläkeläiset ry:n yhdistyksen yhdistymisen myötä. Kaikissa yhdistyksissä erillisen toiminta-alueen mainitsemiselle ei liene tarvetta.

Vastaus: Valtuusto yhtyy aloitteeseen. Eläkeläiset ry:n paikallisyhdistysten mallisääntöihin lisätään mahdollisuus mainita yhdistyksen toiminta-alue. Mahdollisuutta ei tarvitse käyttää niissä yhdistyksissä, joilla ei ole sille tarvetta.

ALOITTEET 29–31

Hämeenkyrön-Viljakkalan Elry: Kaksi mallisääntöpohjaa paikallisyhdistyksille

Aloitteessa esitetään, että paikallisyhdistyksille tehdään kahdet mallisäännöt, joista toisessa on kaksi yhdistyksen kokousta vuodessa (kevät- ja syyskokous) ja toisessa yksi (vuosikokous). Yhdistykset voisivat valita kahden mallin väliltä.

Kallion-Vallilan Elry: Yhden vuosikokouksen malli paikallisyhdistyksille

Aloitteessa esitetään, että paikallisyhdistysten mallisäännöissä olisi käytössä yhden vuosikokouksen malli. Aloitteen perusteluna on kokousbyrokratian vähentäminen, jolloin aikaa jää enemmän jäsentapaamisille ja helpottaa pienten yhdistysten toimintaa.

Pellon Elry: Kahden vuosikokouksen malli paikallisyhdistyksille

Aloitteessa esitetään, että paikallisyhdistyksen mallisäännöt perustuvat jatkossakin kahden vuosikokouksen malliin (kevät- ja syyskokous). Aloitteen perusteluna on, että kahden vuosikokouksen malli on parempi yhdistysten päätöksenteon kannalta.

Taustaksi

Eläkeläiset ry:n valtuusto 2022 teki päätöksen, että sääntöjen valmistelua jatketaan kahden kokouksen mallin pohjalta. Syksyllä valtuuston seminaarissa esille nousi kuitenkin toive yhden vuosikokouksen mallin tarjoamisesta paikallisyhdistyksille.

Yhden vuosikokouksen mallissa kaikki sääntömääräiset asiat käsitellään yhdessä kokouksessa, joka pidettäisiin alkuvuonna. Kokousta ei kuitenkaan voisi pitää aivan vuoden alussa, koska

tilinpäätöksen valmistelu vie aikansa. Käytännössä yhdistys saisi uuden johtokunnan/hallituksen usein vasta maaliskuussa.

Yhdistystietojen ylläpitämisen näkökulmasta on hyödyllistä, että kaikilla yhdistyksillä on samanlaiset kokousaikataulut. Ennustettava aikataulu helpottaa paitsi järjestön toimiston, myös aluejärjestöjen työtä. Sääntöuudistuksen valmistelussa on noussut esiin myös kokousten sosiaalinen luonne: yhdistyksen kokous kokoaa väkeä yhteen. Useammin toistuva jäsenkokous lisää myös yksittäisten jäsenten vaikutusmahdollisuuksia.

Vastaus: *Valtuusto esittää edustajakokoukselle, että se päättää yhdistyksen mallisäännöistä niin, että yhdistyksillä on kaksi sääntömääräistä kokousta vuodessa.*

JÄSENEDET

ALOITE 32

Suomussalmen Elry: Jäsenedet hyvinvointipalveluihin

Aloitteessa esitetään, että Eläkeläiset ry:n pitäisi neuvotella jäsenille alennuksia hyvinvointipalveluja tuottavien yritysten kanssa. Alennukset voisivat koskea esimerkiksi hierontaa, jalkahoitoja ja verikokeita. Julkiset hyvinvointipalvelut ovat vaikeasti saatavissa ja yksityiset palvelut ovat kalliita.

Taustaksi

Eläkeläiset ry on pyrkinyt hankkimaan jäsenilleen jäsenetuja eri palveluihin. Tällä hetkellä hyvinvointipalveluita koskevia jäsenetuja on Terveystalon kanssa, joka tarjoaa lähetteettömistä miesten ja naisten laboratoriapaketeista 20 %:n alennuksen. Etu on voimassa heinäkuun 2023 loppuun.

Hyvinvointia koskevat jäsenedet sopivat järjestön jäsenetuihin hyvin, koska järjestön tarkoitus on parantaa ikäänntyneiden hyvinvointia. Jäsenetuja kehitetään edelleen ja uusia yhteistyökumppaneita kartoitetaan.

Vastaus: *Valtuusto yhtyy aloitteeseen. Eläkeläiset ry pyrkii lisäämään jäsenetuihinsa lisää hyvinvointipalveluita.*